

Jordlovsudvalg, ønsker at forvalte dette og forberede den Udstykning, der skal foretages til 1. April, er det ret og rimeligt og et Krav, som er i Overensstemmelse med Folks Retsbevidsthed, at Udgifterne afholdes af denne Fond.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Olufson: Da der fra anden Side er rejst Krav om Udvalg, skal jeg tillade mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling eller Afstemning

vedtoges dette Forslag.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Tvedeling af Statens Jordfond.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2875; Fremsettelsen findes i Tidenden Sp. 94).

Formanden: Under Behandlingen af denne Sag vil ogsaa den under Punkt 4 paa Dagsordenen opførte Sag kunne omtales.

Sagen sattes til Forhandling.

Forslagsstilleren (Holstein): De foreliggende to Lovforslag, som er en uændret Gengivelse af de Forslag, som jeg fremsatte for dette høje Ting i April Maaned i Fjor, kort før Rigsdagen sluttede, tager Sigte paa at udfylde en væsentlig Mangel i vor sociale Lovgivning, nemlig den Mangel, at der fra Statens Side hidtil er vist alt for ringe Interesse for og ydet alt for ringe Støtte til egne Hjem-Bestræbelserne blandt Byernes jævne Befolkning.

Da vor Husmandslovgivning nu stærkt nærmer sig 30 Aars Jubilæet, og den danske Bybefolkning baade absolut set og set i Forhold til Landbefolkningen er vokset overordentlig stærkt i Antal gennem disse snart 3 Aartier, tror jeg, man maa indrømme, at Tiden er inde til at tage dette egne Hjem-Problem, hvorom de af mig fremsatte Forslag handler, op til grundig Prøvelse og en saa hurtig Gennemførelse, som Sagens Karakter tillader. Jeg vil straks betone,

hvad jeg ogsaa udtalte i Fjor, at der sikkert vil være adskilligt at ændre i Forslagene. Man kan naturligvis ikke vente, at de forskellige Detailler i en saa ny Opgave som den, der her er Tale om, skal have faaet den bedst mulige Udarbejdelse i et privat Lovforslag. Naar jeg betegner disse Lovforslags Genstand som en ny Opgave, mener jeg selvfølgelig ikke dermed, at den tidligere danske Lovgivning fuldstændig har tilside-sat Spørgsmaalet om at forbedre den mindre bemidlede Bybefolknings Boligvilkaar, for det er ikke Tilfældet, og jeg skal slet ikke undervurdere de Bestræbelser, der i saa Henseende er gjort fra tidligere Regeringers og fra Rigsdagens Side, men den Udvikling, vore Byerhverv har faaet i den sidste Menneskealder, og hele den Tendens, som Bebyggelsesspørgsmaalene i alle industridrivende Lande for Tiden præges af — en Tendens, som man med et kort Udtryk kan kalde Byplantendensen —, begrunder større og mere vidtgaaende Krav til Boligbygning for Byernes Befolkning, end man for 20—30 Aar siden tænkte sig.

En Hovedaarsag til, at vor Tid maa og kan anlægge andre Synspunkter med Hensyn til Byernes fremtidige Udvikling fra tæt og høj Bebyggelse til lavere og mere spredt, er selvfølgelig først og fremmest den overordentlige tekniske Forbedring, som Trafikmidlerne er undergaaet. Elektricitetens og Motorkøretøjernes Anvendelse i Nærtrafikken gør det muligt at overvinde Vanskeligheder, som ældre Tiders dyrere og langsommere Befordringsmidler gjorde uovervindelige. Dette er et meget væsentligt Moment ved Bedømmelsen af egne Hjem-Problemets i Byerne. Den karakteristiske Forskel mellem dette Problem og Oprettelsen af Husmandsbrug er netop den, at i Byerne gaar Udviklingen mere og mere i Retning af at adskille Hjem og Arbejdsplads fra hinanden, medens Udstykningen af Jorden i Smaabrug er en Bevægelse i modsat Retning, en Bevægelse, som til-sigter at knytte Hjem og Arbejdsplads nærmere sammen. Egne Hjem-Problemets for Byerne er derfor ogsaa et adskilligt mere sammensat Problem end det tilsvarende Problem indenfor Landbruget, og det er alene af den Grund ikke saa mærkeligt, at Oprettelsen af Statshusmandsbrug har skuddet en saa stærk Fart her i Landet til Trods for, at Lovgivningen herom faktisk er yngre end Lovgivningen om Statsstøtte til Opførelse af Arbejderboliger i og ved Købsteder.

Den første Lov angaaende Statsstøtte til Opførelse af Arbejderboliger i Byerne blev